

Frågor och svar

Periodens vara

Uppdaterad 100503

1 Vilka varor ska utbytbara läkemedel bytas till?

Läkemedel med generisk konkurrens som lämnas ut mot recept ska bytas ut mot det likvärdiga läkemedlet som har marknadens lägsta pris och finns tillgängligt på den svenska marknaden. Dessa varor kallas "periodens varor". TLV publicerar en lista över "periodens vara", listan gäller för närvarande under en månad och finns på www.tlv.se/databas

2 Var finns information om vilka varor som är periodens varor?

På TLV:s hemsida, www.tlv.se/apotek finns information om periodens vara. Klicka på menypunkten "Utbyte av läkemedel på apotek" i kolumnen till vänster för att ta del av mer information om bland annat periodens vara. Här finns också listan över periodens varor. Listan publiceras cirka 3 veckor innan den börjar gälla.

3 Hur många produkter är periodens vara från och med 3 maj 2010?

Liksom tidigare är det endast en vara i varje förpackningsstorleksgrupp som är periodens vara. Från och med den 3 maj 2010 kommer vi även att informera om vilka varor i varje grupp som apoteken ska erbjuda apotekskunden om periodens vara är slut.

4 Varför markerar TLV två varor i varje förpackningsstorleksgrupp utöver periodens vara från och med den 3 maj 2010?

Liksom tidigare är det endast en vara i varje förpackningsstorleksgrupp som är periodens vara. TLV markerar ytterligare två för att apoteken på förhand ska veta vilken vara som ska expedieras om periodens vara är slut. Apoteken ska erbjuda apotekskunderna det med näst lägst pris om det billigaste är slut. Apoteken kommer alltså inte att fritt få välja mellan de tre varorna.

5 Varför ändrar TLV tillfälligt sina regler för periodens vara?

Apoteksmarknaden befinner sig i en omställningsfas. Just nu är det viktigaste att leveranssäkerheten från företag till apotek säkerställs så att apotekskunden får sina läkemedel. Det är mot denna bakgrund som TLV tillfälligt har anpassat reglerna för periodens vara i syfte att öka tillgängligheten för utbytbara läkemedel. Denna tillfälliga ändring gäller längst till och med prisperioden december 2010.

6 Spelar det någon roll om apoteken expedierar någon av de alternativa varorna istället för periodens vara?

Ja, apoteken ska expediera periodens vara när de ska expediera ett utbytbart läkemedel med generisk konkurrens. Det är först då denna är slut som apoteken kan expediera något av de två alternativen. Det är alltid det alternativ som har det lägsta priset som ska expedieras i första hand.

Periodens vara är den vara i varje förpackningsstorleksgrupp som har det lägsta priset. Syftet att apoteken redan på förhand från och med den 3 maj får information om vilken vara de kan expediera om periodens vara är slut är att säkra läkemedelsförsörjningen till apotekskunden.

7 Vilken av de tre varorna ska apoteken välja?

Apoteken ska alltid expediera den vara som är periodens vara, det vill säga den vara som har marknadens lägsta pris. Om den varan är slut vet apoteken från och med den 3 maj redan på förhand vilken vara som de ska ta i stället.

8 Får apotekskunden alla de markerade varorna med subvention även om periodens vara är tillgänglig?

Nej, om periodens vara är tillgänglig och går att expediera är det huvudregeln för subvention som gäller. Det innebär att det endast är periodens vara som subventioneras.

Vill kunden ha förskrivna vara måste kunden betala mellanskillnaden mellan den och periodens vara. Detta gäller även i de fall den förskrivna varan är någon av de två på förhand markerade alternativen till periodens vara.

Om kunden vill ha en vara som vare sig är förskrivna eller periodens vara ska sådan vara expedieras utan förmån.

9 Hur följer TLV upp att apoteken i första hand väljer den billigaste av de tre alternativen för periodens vara?

TLV har möjlighet att följa upp försäljningen på varje enskilt apotek i Sverige. Genom Apotekens Service får TLV uppgifter om försäljningsstatistik.

10 Hur får apoteken veta att periodens vara är slut?

De tillfälliga nya reglerna innebär att TLV informerar om dels periodens vara och dels två "reserver" som ska användas i turordning om periodens vara är slut och inte längre är tillgänglig för beställning. Det innebär att apoteken snabbt kan erbjuda en alternativ vara om periodens vara inte är tillgänglig.

11 Hur får TLV veta att periodens vara är slut?

Efter det att anmälan om att periodens vara är slut har nått TLV kontakter TLV företaget för att säkerställa leveransstatus på varan. Om leverantören uppger att varan inte är tillgänglig utser TLV en ny periodens vara. Informationen kan normalt publiceras i expeditionssystemen dagen därpå.

12 Hur länge kommer bestämmelsen om alternativ till periodens vara att gälla?

Liksom tidigare är det endast en vara som är periodens vara. Skillnaden är att från och med den 3 maj vet apoteken på förhand vilket de kan expediera om periodens vara är slut. Förändringen gäller längst fram till och med prisperioden för december 2010. Apoteksmarknaden befinner sig i en omställningsfas och den här tillfälliga

lösningen gäller tills marknaden har stabiliserats. Just nu är det viktigaste att leveranssäkerheten från företag till apotek säkerställs så att apotekskunden får sina läkemedel.

13 Får apotek köpa in produkter som inte är periodens vara?

Ja, det finns inget hinder för apotek att köpa in annan vara än periodens vara. De har emellertid en skyldighet att köpa in och byta till periodens vara vid expedition av utbytbara läkemedel med generisk konkurrens.

I vissa undantagsfall kan det vara motiverat att en annan förpackning expedieras. För att apoteken ska kunna tillhandahålla läkemedel även i dessa fall är det tillåtet att köpa in även andra förpackningar än den som är periodens vara.

14 Vad händer när apotek anmäler att periodens vara inte går att beställa? Hur lång tid tar det innan en ny periodens vara utses i de fall den ursprungliga är slut?

Efter det att anmälan nått TLV kontaktar vi företaget för att bekräfta om varan är tillgänglig eller inte. Om leverantören uppger att varan inte är tillgänglig utser TLV en ny periodens vara. Informationen kan normalt publiceras i expeditionssystemen dagen därpå.

15 Varför finns det inte periodens vara för alla läkemedel?

Det beror på att de inte finns någon generisk konkurrens på marknaden i alla utbytesgrupper, det vill säga att det inte finns generika i gruppen utan enbart original- och/eller parallellimporterade läkemedel.

Generiska alternativ i utbytesgruppen är en förutsättning för att det ska skapas en förpackningsstorleksgrupp och för att TLV ska kunna informera om vilka varor som är periodens varor.

16 Hur kommer det sig att periodens vara tar slut innan en ny utses?

Från och med den 3 maj informerar TLV om vilken vara apoteken ska expediera om periodens vara är slut. TLV har tillfälligt ändrat rutinerna för periodens vara för att säkerställa att apotekskunder får de läkemedel de behöver.

17 Drabbas de företag som ska leverera periodens vara om de inte kan leverera varan?

Om företaget inte kan leverera periodens vara under prisperioden får de inte leverera periodens vara vare sig under resterande del av prisperioden eller påföljande prisperiod.

18 Får apotekspersonal korrigera ett recept på ett läkemedel som tagit slut så att patienten slipper gå tomhänt hem?

Grundregeln för att behörig apotekspersonal ska få korrigera ett recept är hon/han inhämtar samtycke från ansvarig förskrivare.

19 Kan apoteken erbjuda föregående periods vara till inköpspris från och med dag 16 i den påföljande prisperioden?

Ja, det kan de – om det är en vara med AIP 300 kronor eller lägre. Att sälja föregående periods vara (som har ett AIP på 300 kronor eller lägre) till inköpspris, från och med dag 16 i den påföljande prisperioden, är en möjlighet för apoteken att återfå kostnaden för inköp, det är ett alternativ till att erbjuda innevarande periods vara.

20 Ska apotekspersonal expediera dosförpackningar – det vill säga förpackningar utan bipacksedel – om de är periodens vara?

Nej, apotek ska expediera förpackningar med bipacksedel till sina kunder. Om det är en dosförpackning utan bipacksedel som är periodens vara ska inte utbyte ske utan kunden ska få den vara som står på receptet.

21 Ska apotekspersonal expediera en refillförpackning till en kund som aldrig haft läkemedlet tidigare?

Nej, varje kund som får ett läkemedel för första gången ska alltid få det hjälpmedel som behövs för att tillgodogöra sig läkemedlet. Ett exempel på ett sådant hjälpmedel kan vara en inhalator, pump eller en spruta. Kostnaden för läkemedlet och hjälpmedlet omfattas då av högkostnadsskyddet.

22 Ska apotek expediera en förpackning om 200 ml om det bara behövs 125 ml?

I vissa fall kan förpackningar som är större än vad som förskrivits expedieras då den vara som är periodens vara baseras på "pris per minsta enhet" (till exempel tablett eller milliliter) i en förpackningsstorleksgrupp. Det kan dock i vissa fall finnas skäl för farmaceuten att besluta om avsteg från detta för att förpackningsstorleken inte är anpassad till den behandlingstid som patienten behöver.